

Урок № 25
ТЕМА УРОКУ.
СТАНДАРТНИЙ ВИГЛЯД ЧИСЛА

МЕТА УРОКУ:

- домогтися засвоєння означення стандартного вигляду числа, порядку числа;
- сформувати вміння читати та записувати числа в стандартному вигляді, виконувати дії з числами, записаними в стандартному вигляді;

Повторення!

1. Обчисли:

- 1) 10^3 ;   2) 10^5 ;   3) 10^{-2} ;   4) 10^{-4} .

2. Подай у вигляді степеня числа 10 число:

- 1) 100;   2) 100000;   3) 0,1;   4) 0, 000001.

3. Виконай дії:

- 1) $2,3 \cdot 1000$;   2) $0,03 \cdot 100\ 000$;   3) $234 \cdot 0,0001$;   4) $0,7 \cdot 0,000\ 01$

4. Як зміниться число, якщо в ньому переставити кому:

- 1) На 5 цифр вправо;   2) на 4 цифри вліво?

Стандартним виглядом числа називають його запис у вигляді добутку $a \cdot 10^n$, де $1 \leq a < 10$, n – ціле число.

Якщо число записане в стандартному вигляді, то **показник степеня n** називають **порядком числа**.

$$\underbrace{2400000000}_{\text{число } a} = \underbrace{2,4}_{\text{Значуща частина числа } a} \underbrace{10^8}_{\text{порядок числа } a}$$

стандартний вигляд числа a

Як записати число в стандартному вигляді?

$$a \cdot 10^n, \text{ де } 1 \leq a < 10$$

Приклад 1. Запиши у стандартному вигляді $a = 4\,350\,000$.

Розв'язання:

У числі a поставимо кому так, щоб у цілій частині була одна цифра, відмінна від нуля, тобто відокремимо комою 6 цифр справа. Дістанемо число **4,35**. Відокремимо комою 6 цифр справа наліво, при цьому ми зменшили число у 10^6 разів.

$$\text{Отже, } 4\,350\,000 = 4,35 \cdot 10^6.$$

Приклад 2. Запиши у стандартному вигляді $a = 0,000508$.

Розв'язання:

У числі a поставимо кому так, щоб у цілій частині була одна цифра, відмінна від нуля. Дістанемо число **5,08**. **Переставимо кому на 4 цифри вправо, при цьому ми збільшили число a у 10^4 разів.** Тому число a менше від числа 5,08 в 10^4 разів.

$$\text{Отже, } 0,000508 = 5,08 \cdot 10^{-4}.$$

Виконання вправ!

№ 1. Запиши у стандартному вигляді число:

1) $675\,000\,000 = 6,75 \cdot 10^8$;

2) $0,002\,81 = 2,81 \cdot 10^{-3}$;

3) $117 \cdot 10^6 = 1,17 \cdot 10^2 \cdot 10^6 = 1,17 \cdot 10^8$;

4) $0,77 \cdot 10^7 = 7,7 \cdot 10^{-1} \cdot 10^7 = 7,7 \cdot 10^6$;

5) $509 \cdot 10^{-8} =$

6) $0,052 \cdot 10^{-3} =$

№ 2. Виконай дії (відповідь запиши у стандартному вигляді):

1) $(3,25 \cdot 10^2) \cdot (1,4 \cdot 10^3) = 3,25 \cdot 1,4 \cdot 10^5 = 4,55 \cdot 10^5$;

2) $(4,4 \cdot 10^{-3}) \cdot (5,4 \cdot 10^4) =$

3) $0,2 \cdot 10^5 + 1,4 \cdot 10^6 = 10^5(0,2 + 1,4 \cdot 10) = 10^5 \cdot 14,2 = 10^5 \cdot 1,42 \cdot 10^1 = 1,42 \cdot 10^6$;

4) $6,1 \cdot 10^{-3} - 9 \cdot 10^{-4} =$

Усно!

№ 3. Назви порядок числа, записаного в стандартному вигляді:

1) $1,2 \cdot 10^{11}$;

3) $1,8 \cdot 10^{-10}$;

2) $3,2 \cdot 10^3$;

4) $9,28 \cdot 10$.

№ 4. Визнач, чи в стандартному вигляді записане число :

1) $1,2 \cdot 10^{-15}$;

3) $0,2 \cdot 10^5$;

2) $12,5 \cdot 10^5$;

4) $9,9 \cdot 9^{11}$.

ПРАЦЮЄМО САМОСТІЙНО

Установи відповідність між числом (1-4) та його записом у стандартному вигляді (I-V) і порядком (А-Д).

Варіант 1

1	84 000	I	$8,4 \cdot 10^6$	А	- 3
2	0,0084	II	$8,4 \cdot 10^4$	Б	- 4
3	8 400 000	III	$8,4 \cdot 10^3$	В.	4
4	0,00084	IV	$8,4 \cdot 10^{-3}$	Г.	3
		V	$8,4 \cdot 10^{-4}$	Д.	6

Варіант 2

1	7 200	I	$7,2 \cdot 10^5$	А	- 3
2	0,072	II	$7,2 \cdot 10^{-5}$	Б	3
3	720 000	III	$7,2 \cdot 10^3$	В.	5
4	0,000072	IV	$7,2 \cdot 10^4$	Г.	- 2
		V	$7,2 \cdot 10^{-2}$	Д.	- 5

ПЕРЕВІРЬ СЕБЕ

I варіант	II варіант
1 – II – В	1 – III – Б
2 – IV – А	2 – V – Г
3 – I – Д	3 – I – В
4 – V – Б	4 – II – Д

ТРЕНУЙМОСЯ!

Порівняй числа:

1) $1,78 \cdot 10^6$ і $2,1 \cdot 10^6$

2) $4,7 \cdot 10^{-6}$ і $5,8 \cdot 10^{-7}$

3) $3,8 \cdot 10^{-8}$ і $6,5 \cdot 10^{-8}$

4) $8,3 \cdot 10^4$ і $1,4 \cdot 10^5$

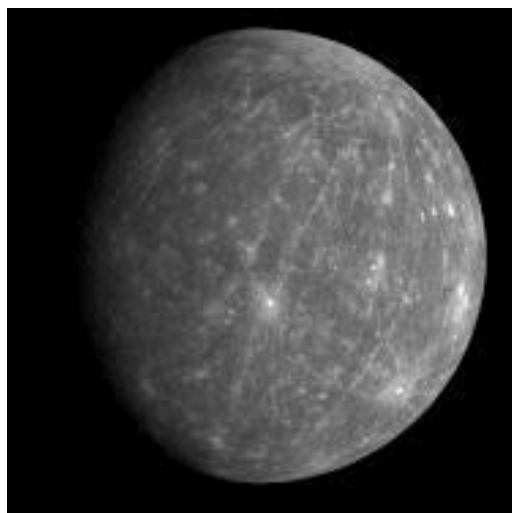
ЗАДАЧА 1. МАРС І ЗЕМЛЯ

Маса Землі дорівнює $6,0 \cdot 10^{24}$ кг, а маса Марса – $6,4 \cdot 10^{23}$ кг. Що більше: маса Землі чи маса Марса, у скільки разів?
Результат округли до десятих.

ЗАДАЧА 2 ЮПІТЕР І МЕРКУРІЙ

Маса Юпітера дорівнює $1,9 \cdot 10^{27}$ кг, а маса Меркурія – $3,3 \cdot 10^{23}$ кг. Що бі льше: маса Юпітера чи маса Меркурія, у скільки разів? Результат округли до десятих.

Самостійна робота

<https://vseosvita.ua/test/start/uvz982>

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Повторити § 9, 10

Опрацювати § 11, правила вивчити

Виконати завдання за посиланням

<https://vseosvita.ua/test/start/xco767>

або №346, 353, 355, 359